De coup tegen Maduro was een slimme, noodzakelijke en onvermijdelijke actie van Trump

Posted on 6 januari 2026 by Arnout Nuijt

Er is veel discussie over de beweegredenen van Trump om een dictator in zijn eigen land op te pakken. Wat zat er echt achter de spectaculaire actie: de drugssmokkel, geopolitieke rivaliteit met China of heel ordinair de olie? En welk land wordt het volgende doelwit van Washington?

Laten we duidelijk zijn: Venezuela heeft het wel erg bont gemaakt in de afgelopen decennia. Vrij spel voor drugskartels, die banden hebben met het eigen leger, foute vrienden als Hezbollah, Iran, Rusland, Cuba, met daarbovenop steeds inniger banden met China, nationalisatie van de lokale belangen van Amerikaanse oliebedrijven (om vervolgens met China verder te gaan), een brute onderdrukking van de eigen bevolking, en ga zo maar door. Washington had heel wat appeltjes te schillen met de gangsters van Caracas en vroeg of laat zou de bom op één of andere manier gebarsten zijn, om het even onder welke president.

Cuba en Iran

Wie Venezuela zegt, zegt olie. Voor Cuba, een ander land waarmee de VS graag nog een rekening zou willen vereffenen, was Venezuela van cruciaal belang. Cuba beschikt zelf nauwelijks over grondstoffen en heeft in de loop der jaren het regime in Caracas ondersteund met raad en daad – in ruil voor olie. Cuba is Venezuela zelfs langzaam maar zeker gaan meebesturen, of *runnen* zo u wilt. Naar verluidt zijn er duizenden Cubanen aanwezig die het regime overeind moeten houden.

Dat ook Iran actief was in Venezuela is minder bekend. In november 2025 kwamen berichten naar buiten over geheime activiteiten van Iraanse inlichtingendiensten en ook werd duidelijk dat Venezuela bezig was Iraanse drones en raketten te bouwen, een onacceptabele ontwikkeling.

Het is duidelijk dat Chinezen, Russen, Iraniërs en Cubanen de dienst uitmaakten in het door en door corrupte Venezuela. Want het waren die autoritaire regimes die het land *de facto* runden, de olie voor zich zelf gebruikten en Venezuela – gelegen in de achtertuin van de VS – als pion konden inzetten in hun wereldwijde rivaliteit met Washington.

Eigenlijk was er een veelvoud van redenen om voor eens en voor altijd af te rekenen met Maduro. Anders gezegd, een Amerikaanse president die dit allemaal op zijn beloop zou laten, zou een grote fout hebben gemaakt.

Geen regime change

Dat Trump *en plein public* zegt dat de VS het land nu gaan *runnen* moet je niet te letterlijk nemen. Er is geen sprake van de komst van een Amerikaans bestuur en een groot bezettingsleger en dus ook niet van een Irak-scenario. Nee, die opmerking was gericht aan het adres van China, Rusland, Cuba en Iran. Trump zei eigenlijk: het spel is uit, jullie zijn niet meer de baas in Venezuela. Wij Amerikanen zijn nu de baas, wij gaan het land vanaf nu *runnen*.

Maar dat doet Washington dan wel via bondgenoten binnen het huidige Venezolaanse regime, met wie maandenlang is onderhandeld en die Maduro hebben opgeofferd om zelf de dans te ontspringen. Je kunt dan ook in dit geval helemaal niet spreken van *regime change* of invasie, eerder van een binnenlandse

coup met behulp van de Amerikanen, terwijl de Venezolaanse oppositie buitenspel lijkt te staan.

Gaat het om de olie?

Voor velen is het zo klaar als een klontje: de werkelijke reden van Trumps actie zit hem in de enorme bewezen olievoorraden van Venezuela. Die willen de Amerikanen zelf komen winnen en eigenlijk stelen, zo wordt wel gesteld. Dat je deze waarnemers nauwelijks hoorde toen Cuba en China die olie wegsleepten, is een ander verhaal. China aasde zeker niet op die enorme reserves? Een opmerking van een feestvierende Venezolaan in Buenos Aires tegen een televisiejournalist sprak boekdelen. De man zei: 'Waarom denk je dat de Chinezen in ons land waren, om het recept van onze befaamde maisbroodjes te stelen?'

Die bewezen voorraden kunnen overigens pas op termijn worden ontgonnen en alleen tegen enorm hoge kosten, dat terwijl de olieprijs op dit moment laag is. De productie in Venezuela is de afgelopen decennia ingestort als gevolg van jarenlange kapitaalvlucht en het uitblijven van buitenlandse investeringen, eigenlijk sinds de nationalisatiegolf in de jaren 2000, waarbij onder meer ExxonMobil en ConocoPhillips hun lokale investeringen kwijtraakten.

Als alles nu weer goed geregeld wordt, zeggen experts tegen persbureau Reuters, zou er pas na zo'n vijf tot zeven jaar sprake kunnen zijn van een substantiële productiestijging – tenminste als de belangrijkste infrastructuur is hersteld en investeringen weer op gang komen. En die enorme reserves? Die zullen nog wel even grotendeels in de grond blijven. Er gaat misschien wel een decennium overheen voordat er echt geld aan die voorraden kan worden verdiend.

Nadelige gevolgen voor China

Intussen is China, zo schrijft het Amerikaanse blad *Forbes*, door de verwijdering van bondgenoot Maduro en de Amerikaanse zeeblokkade van Venezuela (die voorlopig van kracht blijft), blootgesteld aan een drietal grote risico's. Ten eerste heeft China voor 17 tot 19 miljard dollar aan op olieleveringen gebaseerde leningen uitstaan in Venezuela. Ten tweede kan de situatie leiden tot een grote strop voor die Chinese raffinaderijen, die technisch helemaal zijn ingericht op de verwerking van de voor hen goedkope maar zware Venezolaanse olie.

Tot slot heeft Washington laten zien dat het niet langer schroomt om geweld te gebruiken om de aanvoer naar China van grondstoffen uit Latijns-Amerika te verstoren. Washington heeft met de val van Maduro dus *leverage* verkregen over China, zeker in geval dat land zijn ferme grip op de wereldwijde handel in grondstoffen en zeldzame metalen als wapen zou willen inzetten.

Boodschap voor achterban

Er zijn waarnemers die menen dat de actie van Trump nu Xi vrij spel zou geven richting Taiwan. Maar China is afhankelijk van een grote en voortdurende aanvoer van olie, voor zowel de groei van de industrie als zijn uitdijende militaire apparaat. Zou China, met Venezuela straks in het kamp van de VS en met de regimes van andere olieproducenten als Rusland en Iran onder zware druk van Amerikaanse sancties, op dit moment een langdurig conflict met de VS aandurven als het steeds minder kan vertrouwen op voldoende olieleveranties?

Eerlijk is eerlijk, olie speelt natuurlijk ook een belangrijke rol voor de VS, maar zoals we gezien hebben was dat nog veel meer het geval voor China en Cuba. Het openbreken van de Venezolaanse markt is natuurlijk een mooie opsteker voor Amerikaanse oliemaatschappijen, waarvan sommigen Trump hebben gesteund. Maar dat er volgens hem snel miljarden verdiend gaan worden in Venezuela lijkt eerder een boodschap voor zijn MAGA-achterban. Daarmee verkoopt hij deze buitenlandse actie wat gemakkelijker aan diegenen die hij beloofd had geen oorlogen of andere avonturen meer aan te gaan als hij president zou worden.

Hetzelfde excuus zag je vorig jaar bij Oekraïne, waar de VS – in ruil voor de levering van wapens – tekenden voor exploratierechten van allerlei metalen, waarvan niemand weet wanneer ze uit de grond kunnen worden gehaald. In dat licht valt niet uit te sluiten dat voormalig olieminister en vicepresident Delcy Rodriguez, die nu de macht heeft overgenomen in Caracas, de Amerikanen zelf heeft gepaaid met verregaande rechten op olie-exploitatie.

Opnieuw populair onder Latino's

Maar laten we niet vergeten dat er nog een andere, heel grote factor in het spel is: die van de binnenlandse politiek. De *midterms* staan voor de deur en de steeds belangrijker wordende Spaanstalige minderheden in de VS, vaak gevlucht voor dictators of drugs- en kartelgeweld, neigen door de minder fraaie kantjes van het

radicale uitzettingsbeleid van de VS weer voor de Democraten te gaan kiezen, na eerdere verschuivingen richting de Republikeinen. Sommige groepen hebben Trump in 2024 zelfs aan de overwinning geholpen. Acties als die van zaterdag, waarbij afgerekend wordt met een gehate dictator, kunnen Trump opnieuw populair maken onder Latino's.

Reken voor 2026 dus op nog meer vuurwerk. De president liet doorschemeren dat ook Mexico en Colombia in zijn vizier liggen. Minister van Buitenlandse Zaken Rubio (van Cubaanse afkomst) had een omineuze boodschap voor het regime in Havana.

Een gerichte of symbolische Amerikaanse actie tegen de Mexicaanse of Colombiaanse kartels is dus niet uit te sluiten. Maar een actie tegen een geïsoleerd en straks van olie verstoken Cuba zou een einde kunnen maken aan vijfenzestig jaar communistisch bewind dat het land totaal aan de grond heeft gebracht en een groot deel van de bevolking naar de VS heeft verdreven. Dat zal Trump en zijn Republikeinen eeuwige dank opleveren van grote aantallen Cubaans-Amerikaanse kiezers, met name in het electoraal belangrijke Florida. Let wel, zonder het wingewest Venezuela is het regime in Havana ten dode opgeschreven.

Terzijde, Washington zegt ook het door Denemarken gerunde Groenland nodig te hebben voor haar nationale veiligheid. Een eenzijdige Amerikaanse actie daar is echter onvoorstelbaar en zal grote schade toebrengen aan de trans-Atlantische relatie. Kopenhagen heeft nu nog wel de kans om, irritaties daargelaten en met de belangen van de inwoners van haar overzeese gebied in het achterhoofd, een mooie deal met Trump te sluiten die de Amerikaanse zorgen weg kan nemen.

Slimme zet

De actie van zaterdag, die gelijktijdig een einde maakt aan de invloed in Venezuela van Iran, Cuba en Rusland, een gevoelige slag toebrengt aan China in de wereldwijde wedloop om grondstoffen, nieuwe zakelijke kansen voor de Amerikaanse olie-industrie oplevert én niet te vergeten mogelijk cruciale stemmenwinst onder Latino's tijdens de *midterms*, was een slimme, maar vooral logische en onvermijdelijke zet.

En indirect is een fatale klap uitgedeeld aan Cuba.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk***

gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook in het nieuwe jaar?* Doneren kan zo. ***Hartelijk dank!